॥ अथ श्रीमहाभारते आदिपर्व प्रारभ्यते ॥

Digitized by Google

समाप्तंमयदर्शनपर्वादिपर्वच॥ इतःपरंसभापर्वभविष्यति तस्यायमाद्यःश्लोकः॥ वैशंपायनउवाच ततोब्रवीन्मयःपार्थवासुदेवस्यसंनिधौ॥ प्रांजलिःश्लक्ष्णयावाचापूजयित्वापुनःपुनः॥ १॥

आदिपर्वणिसप्तविंशत्यधिकद्विशताध्यायाद्वितीयाध्यायेव्यासेनप्रतिज्ञाताःकिंतुपूर्वतनलेखकप्रमादेनचतुस्त्रिंशदधिकद्विशताध्यायादृश्यंतेएवंसतितेवङ्गपुस्तकपाठसाम्यस्यविद्यमानत्वात्कुत्रकुत्राध्यायाधिक्यंजातंतन्निश्चयोनभवति श्लोकसंख्यायाअपिवैषम्यंतत्प्रमादेनैवेतिबोध्यं॥

इदमादिपर्व मुंबय्याख्यराजधान्यां गणपतकृष्णाजीत्यभिधानां मुद्रायंत्रालये मुद्रितं॥ शकाब्दाः॥ १७८५॥

Digitized by Google

॥ इति श्रीमहाभारते आदिपर्व समाप्तम् ॥

Digitized by Google

॥ अथ श्रीमहाभारते सभापर्व प्रारभ्यते ॥

Digitized by Google

एतत्सर्वंसभापर्वमयाख्यातंमहर्षयः॥ अध्यायाःसमतिर्ज्ञेयास्तथाद्वौचात्रसंख्यया॥ १॥ श्लोकानांद्विसहस्रेतुसप्तश्लोकशतानिच॥ श्लोकाश्चैकादशतथापर्वण्यस्मिन्प्रकीर्त्तिताः॥ २॥ अस्यानंतरंआरण्यकंपर्वभविष्यतितस्यायमाद्यश्लोकः॥ जनमेजयउवाच एवंद्यूतजिताःपार्थाःकोपिताश्चदुरात्मभिः॥ धार्त्तराष्ट्रैःसहामात्यैर्निकृत्याद्विजसत्तम॥ अथास्मिन्पर्वणिवृत्तांताः॥ मयाभिगमनं॥ सभानिर्माणं॥ सभाप्रवेशः॥ नारदागमनं॥ कच्चित्प्रश्नः॥ देवसभावर्णनं॥ राजसूयमंत्रः॥ जरासंधोत्पत्तिः॥ जरासंधवधः॥ राजमोक्षणं॥ दिग्विजयः॥ राजसूयः॥ राज्ञामागमनं॥ बल्याहरणं॥ राज्ञांनियोगः॥ अर्घाभिहरणं॥ शिशुपालकोपः॥ शिशुपालवधः॥ यज्ञसमाप्तिः॥ वासुदेवगमनं॥ दुर्योधननिवासः॥ सभायांदुर्योधनावहासः॥ दुर्योधनामर्षः॥ दुर्योधनचिंता॥ धृतराष्ट्रमंत्रः॥ पांडवाह्वानं॥ पांडवपराजयः॥ द्यूतराज्यहरणं॥ द्रौपदीप्रकर्षणं॥ द्रौपदीवरप्रदानं॥ अनुद्यूतं॥ पांडवपराजयः॥ वनप्रस्थानमिति॥

अत्रापिपूर्वपूर्वलिपिकरप्रमादादध्यायाधिक्यंश्लोकाधिक्यंचदृश्यतेकुत्राधिक्यंजातंतन्निश्चयोनभवतीति॥

एतत्सभापर्व मुंबय्याख्यराजधान्यां गणपतकृष्णाजीत्यभिधानां मुद्रायंत्रालयेमुद्रितं शकाब्दाः १७८४

Digitized by Google

॥ इति श्रीमहाभारते सभापर्व समाप्तम् ॥

Digitized by Google

॥ अथ श्रीमहाभारते वनपर्व प्रारभ्यते ॥

Digitized by Google

वासुदेवसत्यभामागमनं ॥ नारदागमनं॥ ॥मार्कंडेयागमनं॥ मार्कंडेयसमास्याभविष्यं॥ ब्राह्मणमाहात्म्यं ॥ धुंधुमारोपाख्यानं ॥ सरस्वतीतार्क्ष्यसंवादः॥ मनुचरितं ॥ मंडूकोपाख्यानं ॥ पतिव्रतोपाख्यानं ॥ धर्मव्याधोपाख्यानं ॥ मधुकैटभोपाख्यानं ॥ द्रौपदीसत्यभामासंवादः ॥ घोषयात्रादुर्योधनकर्म॥ प्रावृड्वर्णनं॥ इंद्रद्युम्नोपाख्यानं॥ आंगिरसंस्कंदजननं ॥ धार्तराष्ट्रयज्ञः ॥ व्यासदर्शनं ॥ मृगस्वप्नदर्शनं ॥ व्रीहिद्रौणिकं ॥ द्रौपदीप्रमाथः ॥ दुर्वासाउपाख्यानं॥ रामोपाख्यानं॥ सावित्र्युपाख्यानं॥ कुंडलाहरणं॥ आरणेययक्षप्रश्नाः ॥ समाप्तावृत्तांताः ॥ अस्याग्रेविराटपर्वभविष्यतितस्यायमाद्यःश्लोकः॥

जनमेजयउवाच कथंविराटनगरेममपूर्वपितामहाः॥ अज्ञातवासमुषितादुर्योधनभयार्दिताः॥ १ ॥

यद्यपिवनपर्वणिएकोनसप्तत्यधिकद्विशताध्यांयाःआदिपर्वणिसूत्राध्यायेलिखितास्तथाप्यत्रलिपिकरप्रमादादध्यायवृद्धिर्जाताकुत्रवृद्धिर्नतन्निश्चयोभवतीतिज्ञेयंश्लोकसंख्यायाअप्याधिक्यंतथैवबोध्यं॥

इदमारण्यकंपर्वमुंबय्याख्यराजधान्यांगणपतकृष्णाजीत्यभिधानांमुद्रायंत्रालयेमुद्रितं ॥ शकाब्दाः ॥ १७८५ ॥

Digitized by Google

॥ इति श्रीमहाभारते वनपर्व समाप्तम् ॥

॥ अथ श्रीमहाभारते विराटपर्व प्रारभ्यते ॥

Digitized by Google

॥ इति श्रीमहाभारते विराटपर्व समाप्तम् ॥

॥ अथ श्रीमहाभारते उद्योगपर्व प्रारभ्यते ॥

Digitized by Google

शकटाभांडवंतिअनांसि आपणोवणिक्समुदायः वेशोवेश्याजनः यानंयुद्धयोग्यंवाहनं युग्यंकेवलंवाहनं फल्गुबालादिकं कलत्रंस्त्र्यादिकं ॥२६॥ कोशोधनं कोष्ठोधान्यादिसामपी संगृह्यएकीकृत्य॥२७॥

शकटापणवेशाश्वयानंयुग्यंचसर्वशः ॥ तत्रनागसहस्राणिहयानामयुतानिच ॥ फल्गुसर्वंकलत्रंचयत्किंचित्कृशदुर्बलं ॥ २६॥ कोशसंचयवाहांश्चकोष्ठागारंतथैवच॥ गजानीकेनसंगृह्यशनैःप्रायाद्युधिष्ठिरः॥२७॥ तमन्वयात्सत्यधृतिःसौचित्तिर्युद्धदुर्मदः॥ श्रेणिमान्वसुदानश्चपुत्रःकाश्यस्यवाविभुः॥२८॥ रथाविंशतिसाहस्रायेतेषामनुयायिनः ॥हयानांदशकोट्यश्चमहतांकिंकिणीकिनां ॥ २९ ॥ गजाविंशतिसाहस्राईषादंतप्रहारिणः ॥ कुलीनाभिन्नकरटामेघाइवविसर्पिणः॥ ३०॥ षष्टिर्नागसहस्राणिदशान्यानिचभारत॥ युधिष्ठिरस्ययान्यासन्युधिसेनामहात्मनः॥३१॥ क्षरंतइवजीमूताःप्रभिन्नकरटामुखाः॥ राजानमन्वयुःपश्चाच्चलंतइवपर्वताः॥ ३२॥ एवंतस्यबलंभीमंकुंतीपुत्रस्यधीमतः॥ यदाश्रित्याथययुधेधार्तराष्ट्रंसुयोधनं॥३३॥ ततोन्येशतशःपश्चात्सहस्रायुतशोनराः ॥ नर्दंतःप्रययुस्तेषामनीकानिसहस्रशः ॥ ३४॥ तत्रभेरीसहस्राणिशंखानामयुतानिच॥ न्यवादयंतसंहृष्टाःसहस्रायुतशोनराः॥ ३५॥ इति श्रीमहाभारतेउद्योगपर्वणिअंबोपाख्यानपर्वणिपांडवसेनानिर्याणेषण्णवत्यधिकशततमोऽध्यायः॥१९६॥ ॥७॥ ॥ समाप्तमुद्योगपर्व ॥ ॥७॥ अस्यानंतरंभीष्मपर्वभविष्यतितस्यायमाद्यःश्लोकः जनमेजयउवाच कथंयुयुधिरेवीराःकुरुपांडवसोमकाः॥ पार्थिवाःसुमहात्मानोनानादेशसमागताः॥ १ ॥ ॥७॥ ॥७॥ ॥७॥ ॥७॥ ॥७॥ ॥७॥ ॥७॥

॥२८॥२९॥३०॥३१॥३२॥३३॥३४॥३५॥ इतिश्रीमत्पदवाक्यप्रमाणमर्यादाधुरंधरचतुर्धरवंशावतंसगोविंदसूरिसूनोःश्रीनीलकंठस्यकृतौभारतभावदीपेषण्णवत्यधिकशततमोऽध्यायः ॥ १९६ ॥७॥

अत्रश्लोकाध्यायसंख्ययोरादिपर्वलिखितसंख्यान्यथात्वंयत्तल्लिपिकरप्रमादाद्बोध्यंमध्यवर्तिपर्वान्यथात्वमपि

॥ इदमुद्योगपर्वमुंबय्याख्यराजधान्यांगणपतकृष्णाजीत्यभिधानांमुद्रायंत्रालयेमुद्रितं शकाब्दाः ॥ १७८४ ॥

Digitized by Google

॥ इति श्रीमहाभारते उद्योगपर्व समाप्तम् ॥

Digitized by Google

॥ अथ श्रीमहाभारते भीष्मपर्व प्रारभ्यते ॥

Digitized by Google

॥ ३५ ॥ ३६ ॥ ३७ ॥ ३८ ॥ ३९ ॥ इतिभी॰नै॰भारतभावदीपेद्वाविंशाधिकशततमोऽध्यायः ॥ १२२ ॥ ॥ ५ ॥ ॥५॥ ॥ ५ ॥ समाप्तोभीष्मपर्वार्थप्रकाशः

निर्मन्युर्गतसंरंभःकृतकर्मारणेस्मह॥यथाशक्तियथोत्साहंसतांवृत्तेषुवृत्तवान्॥३५॥अहंत्वामनुजानामियदिच्छसितदाब्रुहि॥ क्षत्रधर्मजिताँल्लोकानवाप्स्य सिधनंजयात्॥ ३६॥ युध्यस्वनिरहंकारोबलवीर्यव्यपाश्रयः॥ धर्म्याद्धियुद्धाच्छ्रेयोन्यत्क्षत्रियस्यनविद्यते॥ ३७॥ प्रशमेहिकृतोयत्नःसुमहान्सुचिरंमया॥ नचैवशंकितःकर्तुंकर्णसत्यंब्रवीमिते॥ ३८॥ संजयउवाच इत्युक्तवतिगांगेयेअभिवाद्योपमंत्र्यच॥ राधेयोरथमारुह्यप्रायात्तवसुतंप्रति॥ ३९॥ इतिश्रीमहाभारतेशतसाहस्र्यांसंहितायांवैयासक्यांभीष्मपर्वणिभीष्मवधपर्वणिभीष्मकर्णसंवादेद्वाविंशाधिकशततमोऽध्यायः॥१२२॥ ॥ ७॥ समाप्तंभीष्मवधपर्वभीष्मपर्वच अस्यानंतरंद्रोणपर्वभविष्यति॥ तस्यायमाद्यःश्लोकः॥ तमप्रतिमसत्वौजोबलवीर्यसमन्वितं॥ हतंदेवव्रतंश्रुत्वापांचाल्येनशिखंडिना॥ १॥

*श्वेतोपाख्यानसमाप्त्यनंतरपंथप्रभृतिआपर्वसमाप्तिलिखिताटीकाअन्यैवनचतुर्धरप्रणीतेतिज्ञाति टीकांतरपुस्तकेषूपलंभाल्लेखसादृश्याभावाच्च ॥

॥ अस्मिन्पर्वणिआदिपर्वोक्ताध्यायश्लोकसंख्यान्यूनाधिक्यंचेल्लिपिकरप्रमादात्तद्बोध्यं ॥

इदंभीष्मपर्व मुंबय्याख्यराजधान्यां गणपतकृष्णाजीत्यभिधानां मुद्रायंत्रालये मुद्रितं शकाब्दाः १७८५

Digitized by Google

॥ इति श्रीमहाभारते भीष्मपर्व समाप्तम् ॥

Digitized by Google

॥ अथ श्रीमहाभारते द्रोणपर्व प्रारभ्यते ॥

Digitized by Google

॥४६॥४७॥४८॥४९॥चतुर्विधंशुद्धशबलसूत्रविराट्भेदेनभगवद्रूपस्यचातुर्विध्यात्स्तोत्रमप्यस्यचतुर्विधं ॥५०॥५१॥५२॥५३॥५४॥५५॥५६॥५७॥५८॥ इतिद्रो०द्व्यधिकद्विशततमोध्यायः॥२०२॥

सिंधुराजवधार्थायप्रतिज्ञातेत्वयानघ ॥ कृष्णेनदर्शितःस्वप्नेयस्तुशैलेंद्रमूर्धनि ॥४६॥ एषवैभगवान्देवःसंग्रामेयातितेऽग्रतः॥ येनदत्तानितेस्त्राऽणियैस्त्वया दानवाहताः॥ ४७॥ धन्यंयशस्यमायुष्यंपुण्यंवेदैश्चसंमितं ॥ देवदेवस्यतेपार्थव्याख्यातंशतरुद्रियं ॥ ४८ ॥ सर्वार्थसाधनंपुण्यंसर्वकिल्बिषनाशनं ॥ सर्व पापप्रशमनंसर्वदुःखभयापहं॥ ४९ ॥ चतुर्विधमिदंस्तोत्रंयःशृणोतिनरःसदा॥ विजित्यशत्रून्सर्वान्सरुद्रलोकेमहीयते ॥ ५० ॥ चरितंमहात्मनोनित्यंसां ग्रामिकमिदंस्मृतं॥पठन्वैशतरुद्रीयंशृण्वंश्चसततोत्थितः॥ ५१ ॥भक्तोविश्वेश्वरंदेवंमानुषेषुचयःसदा ॥ वरान्कामान्सलभतेप्रसन्नेत्र्यंबकेनरः ॥ ५२ ॥ गच्छयुद्ध्यस्वकौंतेयनतवास्तिपराजयः॥यस्यमंत्रीचगोप्ताचपार्श्वस्थोहिजनार्दनः॥ ५३॥ संजयउवाच एवमुक्त्वार्जुनंसंख्येपराशरसुतस्तदा ॥ ज गामभरतश्रेष्ठयथागतमरिंदम॥ ५४ ॥युद्धंकृत्वामहद्घोरंपंचाहानिमहाबलः ॥ ब्राह्मणोनिहतोराजन्ब्रह्मलोकमवाप्तवान्॥ ५५ ॥ स्वधीतेयत्फलंवेदेतद स्मिन्नपिपर्वणि ॥ क्षत्रियाणामभीरूणांयुक्तमत्रमहद्यशः ॥ ५६ ॥ यइदंपठतेपर्वशृणुयाद्वापिनित्यशः ॥ समुच्यतेमहापापैःकृतैर्घोरैश्चकर्मभिः ॥ ५७ ॥ यज्ञावाप्तिर्ब्राह्मणस्येहनित्यंघोरेयुद्धेक्षत्रियाणांयशश्च॥शेषौवर्णौकाममिष्टंलभेतेपुत्रान्पौत्रान्नित्यमिष्टांस्तथैव॥१५८॥ इतिश्रीमहाभारतेशतसाहस्र्यांसं हितायांवैयासक्यांद्रोणपर्वणिनारायणास्त्रमोक्षपर्वणिद्व्यधिकद्विशततमोऽध्यायः॥२०२॥ ॥७॥ समाप्तंनारायणास्त्रमोक्षपर्व द्रोणपर्वसमाप्तं अस्यानं तरंकर्णपर्वभविष्यति तस्यायमाद्यःश्लोकः॥ वैशंपायनउवाच ततोद्रोणेहतेराजन्दुर्योधनमुखान्नृपाः॥भृशमुद्विग्नमनसोद्रोणपुत्रमुपाद्रवन्॥ १॥

॥ अत्रारंभप्रभृतिद्वितीयाध्यायपर्यंतमध्येषोडशराजकीयेजयद्रथवधसमाप्त्यनंतरमापर्वसमाप्तिचचतुर्धरव्याख्यान्यत्रसर्वत्रमिश्रव्याख्याज्ञेया ॥

॥ अत्रपर्वणिव्यासोक्तावांतरपर्वाध्यायश्लोकसंख्यातोन्यूनाधिक्यंपूर्वलेखकादिप्रमादादेवेत्यूह्यं ॥

इदंद्रोणपर्व मुंबय्याख्यराजधान्यां गणपतकृष्णाजीत्यभिधानां मुद्रायंत्रालये मुद्रितं शकाब्दाः ॥ १७८५ ॥

Digitized by Google

॥ इति श्रीमहाभारते द्रोणपर्व समाप्तम् ॥

Digitized by Google

॥ अथ श्रीमहाभारते कर्णपर्व प्रारभ्यते ॥

Digitized by Google

कपिलानांसवत्सानांवर्षमेकंनिरंतरं॥ योदद्यात्सुकृतंतद्धिश्रवणात्कर्णपर्वणः॥ ६५॥ इतिश्रीमहाभारतेशतसाहस्र्यांसंहितायांवैयासक्यांकर्णपर्वणियु
धिष्ठिरहर्षेषण्णवतितमोऽध्यायः॥ ९६॥ कर्णपर्वसमाप्तं ॥ ७॥ ॥ ७॥ ॥७॥ ॥७॥ ॥७॥
अतःपरंशल्यपर्वभविष्यति तस्यायमाद्यःश्लोकः जनमेजयउवाच एवंनिपातितेकर्णेसमरेसव्यसाचिना॥ अल्पावशिष्टाःकुरवःकिमकुर्वतवैद्विज॥१॥
अत्रादिपर्वोक्ताध्यायसंख्यावैषम्यंश्लोकसंख्यावैषम्यंलिपिकरप्रमादादिनाद्रष्टव्यं

इदं कर्णपर्व मुंबय्याख्यराजधान्यां गणपतकृष्णाजीत्यभिधानां मुद्रायंत्रालये मुद्रितं शकाब्दाः १७८५

Digitized by Google

॥ इति श्रीमहाभारते कर्णपर्व समाप्तम् ॥

Digitized by Google

॥ अथ श्रीमहाभारते शल्यपर्व प्रारभ्यते ॥

Digitized by Google

॥ अथ श्रीमहाभारते सौप्तिकपर्व प्रारभ्यते ॥

Digitized by Google

इदं सौप्तिकपर्व मुंबय्याख्यराजधान्यां गणपतकृष्णाजीत्यभिधानां मुद्रायंत्रालये मुद्रितं शकाब्दाः १७८४

Digitized by Google

॥ इति श्रीमहाभारते सौप्तिकपर्व समाप्तं ॥

Digitized by Google

॥ अथ श्रीमहाभारते स्त्रीपर्व प्रारभ्यते ॥

Digitized by Google

॥ १३ ॥ नेहस्मेति कर्णेभ्रातृत्वेनज्ञातेसतितदनुसारिणामस्माकमपिदुर्लभंनाभविष्यन्नापिकौरवाणांक्षयोऽभविष्यदित्यर्थः ॥ २४ ॥ २५ ॥ २६ ॥ २७ ॥ २८ ॥ २९ ॥ ३० ॥ इतिश्रीमहाभारतेशत

पंचालानांविनाशेनकुरूणांपतनेनच ॥ ततःशतगुणंदुःखमिदंमामस्पृशद्भृशं ॥ २३ ॥ कर्णमेवानुशोचामिदद्याम्यग्नाविवाहितः ॥ नेहस्मकिंचिदप्राप्यंभवे
दपिदिविस्थितं ॥ २४ ॥ नचेदंवैशसंघोरंकौरवांतकरंभवेत् ॥ एवंविलप्यबहुलंधर्मराजोयुधिष्ठिरः ॥ २५ ॥ व्यरुदच्छनकैराजंश्चकारास्योदकंप्रभुः ॥ ततो
विनेदुःसहसास्त्रियस्ताःखलुसर्वशः ॥ २६ ॥ अभितोयाःस्थितास्तत्रतस्मिन्नुदककर्मणि ॥ ततआनाययामासकर्णस्यसपरिच्छदाः ॥ २७ ॥ स्त्रियःकुरुपति
र्धीमान्भ्रातुःप्रेम्णायुधिष्ठिरः ॥ सताभिःसहधर्मात्माप्रेतकृत्यमनंतरं ॥ २८ ॥ चकारविधिवद्धीमान्धर्मराजोयुधिष्ठिरः ॥ पापेनासौमयाश्रेष्ठोभ्राताज्ञातिर्नि
पातितः ॥ २९ ॥ अतोमनसियद्दुःखंस्त्रीणांतन्नभविष्यति ॥ इत्युक्त्वासतुगंगायाउत्तताराकुलेंद्रियः ॥ भ्रातृभिःसहितःसर्वैर्गंगातीरमुपेयिवान् ॥ ३० ॥ इति
श्रीमहाभारतेशतसाहस्र्यांसंहितायांवैयासक्यांस्त्रीपर्वणिकर्णगूढजत्वकथनेसप्तविंशोऽध्यायः ॥ २७ ॥ ॥ ७ ॥ समाप्तमिदंस्त्रीपर्व अतः
परंशांतिपर्वभविष्यति तस्यायमाद्यःश्लोकः वैशंपायनउवाच कृतोदकास्तेसुहृदांसर्वेषांपांडुनंदनाः ॥ विदुरोधृतराष्ट्रश्चसर्वाश्चभरतस्त्रियः ॥ १ ॥ ॥ ७ ॥

साहस्र्यांसंहितायांवैयासक्यांश्रीमत्पदवाक्यप्रमाणमर्यादाधुरंधरचतुर्धरवंशावतंसश्रीगोविंदसूरिसूनोः श्रीनीलकंठकृतौभारतभावदीपेस्त्रीपर्वार्थप्रकाशेसप्तविंशोऽध्यायः ॥ २७ ॥ ॥ ७ ॥ ॥ ७ ॥

॥ अस्मिन्पर्वणिआदिपर्वोक्ताध्यायपर्वश्लोकसंख्यावैषम्यंलिपिकरप्रमादादिनाबोध्य ॥

इदंस्त्रीपर्व मुंबय्याख्यराजधान्यांगणपतकृष्णाजीत्यभिधानांमुद्रायंत्रालयेमुद्रितं शकाब्दाः १७८५

॥ इति श्रीमहाभारते स्त्रीपर्व समाप्तम् ॥

॥ अथ श्रीमहाभारते शांतिपर्व प्रारभ्यते ॥

Digitized by Google

सत्कृत्यतेतांसरितंततःकृष्णमुखान्नृप ॥ अनुज्ञातास्तयासर्वेन्यवर्ततजनाधिपाः ॥ ३७ ॥ इतिश्रीमहाभारतेशतसाहस्र्यांसंहितायांवैयासक्यांअनुशासनपर्वणिभीष्मस्वर्गारोहणपर्वणिदानधर्मेभीष्मयुधिष्ठिरसंवादेभीष्ममुक्तिर्नामएकोनसप्तत्यधिकशततमोऽध्यायः॥ १६९ ॥ ॥ ७ ॥ ॥ ७ ॥ १३
इतिअनुशासनपर्वसमाप्तं ॥ अतःपरमाश्वमेधिकंपर्वभविष्यति ॥ तस्यायमाद्यःश्लोकः वैशंपायनउवाच कृतोदकंतुराजानंधृतराष्ट्रंयुधिष्ठिरः॥ पुरस्कृत्यमहाबाहुरुत्ततारकुलेंद्रियः॥ १ ॥

दानधर्मान् ॥१॥ इतिश्रीमत्पदवाक्यप्रमाणमर्यादाधुरंधरचतुर्धरवंशावतंसश्रीगोविंदसूरिसूनोर्नीलकंठस्यकृतौभारतभावदीपेअनुशासनपर्वणिएकोनसप्तत्यधिकशततमोऽध्यायः॥ १६९॥ ॥ ७ ॥

॥ अस्मिन्पर्वण्यादिपर्वोक्ताध्यायश्लोकपर्वसंख्यावैषम्यमुपलभ्यमानंलिपिकरादिप्रमादकृतमित्यवसेयं ॥

॥ इदमनुशासनपर्व मुंबय्याख्यराजधान्यां गणपतकृष्णाजीत्यभिधानां मुद्रायंत्रालये मुद्रितं ॥ शकाब्दाः १७८५ ॥

Digitized by Google

॥ इति श्रीमहाभारते अनुशासनपर्व समाप्तम् ॥

Digitized by Google

॥ अथ श्रीमहाभारते आश्वमेधिकपर्व प्रारभ्यते ॥

Digitized by Google

जिज्ञासुस्तमृषिश्रेष्ठंकिंकुर्याद्विप्रियेकृते॥ इतिसंचिंत्यधर्मःसधर्षयामासतत्पयः॥ ४३ ॥ तमाज्ञायमुनिःक्रोधंनैवास्यसचुकोपह ॥ सतुक्रोधस्ततोराजन्ब्रा
ह्मणींमूर्त्तिमास्थितः॥जितेतस्मिन्भृगुश्रेष्ठमभ्यभाषदमर्षणः॥४४॥ जितोस्मीतिभृगुश्रेष्ठभृगवोह्यतिरोषणाः॥ लोकेमिथ्याप्रवादोयंयत्त्वयास्मिविनिर्जि
तः॥ ४५॥ वशेस्थितोहंत्वय्यद्यक्षमावतिमहात्मनि॥ बिभेमितपसःसाधोप्रसादंकुरुमेप्रभो॥ ४६ ॥ जमदग्निरुवाच साक्षाद्दृष्टोसिमेक्रोधगच्छत्वंवि
गतज्वरः॥ नत्वयापकृतंमेद्यनचमेमन्युरस्तिवै॥ ४७॥ यान्समुद्दिश्यसंकल्पःपयसोस्यकृतोमया॥ पितरस्तेमहाभागास्तेभ्योबुद्ध्यस्वगम्यतां॥ ४८॥ इत्युक्तो
जातसंत्रासस्तत्रैवांतरधीयत ॥ पितॄणामभिषंगाच्चनकुलत्वमुपागतः॥४९॥ सतान्प्रसादयामासशापस्यांतोभवेदिति ॥ तैश्चाप्युक्तःक्षिपन्धर्मंशापस्यांतम
वाप्स्यसि॥५०॥ तैश्चोक्तोयज्ञियान्देशान्धर्मारण्यंतथैवच॥ जुगुप्समानोधावन्सतंयज्ञंसमुपासदत्॥५१॥धर्मपुत्रमथाक्षिप्यसकुप्रस्थेनतेनसः॥ मुक्तःशा
पात्ततःक्रोधोधर्मोह्यासीद्युधिष्ठिरः॥ ५२॥ एवमेतत्तदावृत्तेयज्ञंतस्यमहात्मनः ॥ पश्यतांचापिनस्तत्रनकुलोंतर्हितस्तदा ॥ ५३॥ इतिश्रीमहाभारतेशत
साहस्र्यांसंहितायांवैयासक्यांआश्वमेधिकेपर्वणिअनुगीतापर्वणिनकुलोपाख्यानेद्विनवतितमोऽध्यायः॥ ९२॥ ॥७॥ ॥७॥ समाप्तमनुगीता
पर्वाश्वमेधिकंच अतःपरमाश्रमवासिकंपर्वभविष्यति तस्यायमाद्यःश्लोकः॥ प्राप्यराज्यंनरव्याघ्राःपांडवामेपितामहाः॥ कथमासन्महाभागाधृतराष्ट्रेम
हात्मनि॥ १ ॥ अस्मिन्पर्वण्यमीवृत्तांताः व्यासवाक्यं संवर्तमरुत्तीयं अनुगीता वासुदेवागमनं ब्राह्मणगीता गुरुशिष्यसंवादः उत्तंकोपाख्यानं द्वारकाप्रवेशः
पांडवप्रयाणं निधिलाभः परिक्षिज्जन्म स्त्रीविलापः बालसंजीवनं सुवर्णानयनं अश्वपरीक्षा हयरक्षणं बभ्रुवाहनविजयः अश्वमेधयज्ञः नकुलोपाख्यानं॥

॥ अत्रव्यासोक्ताध्यायश्लोकसंख्यान्यूनाधिक्यंचेल्लिपिकरप्रमादात्तद्बोध्यं ॥

॥ इदं आश्वमेधिकंपर्व मुंबय्यास्थ्यराजधान्यां गणपतकृष्णाजीत्यभिधानां मुद्रायंत्रालये मुद्रितं शकाब्दाः १७८४ ॥

Digitized by Google

॥ इति श्रीमहाभारते आश्वमेधिकपर्व समाप्तं ॥

॥ अथ श्रीमहाभारते आश्रमवासिकपर्व प्रारभ्यते ॥

Digitized by Google

॥ २६ ॥ २७ ॥ इतिश्रीमत्पदवाक्यप्रमाणमर्यादाधुरंधरचतुर्धरवंशावतंसश्रीगोविंदसूरिसूनोर्नीलकंठस्यकृतौभारतभावदीपेआश्रमवासिकार्थप्रकाशेऊनचत्वारिंशोऽध्यायः ॥ ३९ ॥ ॥ ७ ॥

हतपुत्रस्यसंग्रामेदानानिददतःसदा ॥ ज्ञातिसंबंधिमित्राणांभ्रातॄणांस्वजनस्यच ॥ २६ ॥ युधिष्ठिरस्तुनृपतिर्नातिप्रीतमनास्तदा ॥ धारयामासतद्राज्यंनिहतज्ञातिबांधवः ॥ २७ ॥ इतिश्रीमहाभारतेआश्रमवासिकेपर्वणिनारदागमनपर्वणिश्राद्धदानेऊनचत्वारिंशोऽध्यायः ॥ ३९ ॥ समाप्तंनारदागमनपर्वआश्रमवासिकंचपर्वसमाप्तं ॥ अस्यानंतरंमौसलपर्वतस्यायमाद्यःश्लोकः ॥ वैशंपायनउवाच ॥ षट्त्रिंशेत्वथसंप्राप्तेवर्षेकौरवनंदनः ॥ ददर्शविपरीतानिनिमित्तानियुधिष्ठिरः ॥ १ ॥ ॥ ७ ॥ ॥ ७ ॥ ॥ ७ ॥ ॥ ७ ॥ ॥ ७ ॥

॥ अस्मिन्पर्वणिव्यासोक्ताध्यायश्लोकसंख्यान्यूनाधिक्यंचेल्लिपिकरप्रमादात्तद्बोध्यं ॥

इदंआश्रमवासिकपर्वमुंबय्याख्यराजधान्यांगणपतकृष्णाजीत्यभिधानांमुद्रायंत्रालयेमुद्रितं ॥ शकाब्दाः ॥ १७८५ ॥

Digitized by Google

॥ इति श्रीमहाभारते आश्रमवासिकपर्व समाप्तम् ॥

Digitized by Google

॥ अथश्रीमहाभारते मौसलपर्व प्रारभ्यते ॥

Digitized by Google

समादत्तेसंहरति यदाभूतानामपिसंहारोभवतिकियांस्तत्रभौतिकानांनाशइतितदर्थंशोकोनुचितइतिभावः यएवबलवान्सएवदुर्बलोभवत्येवंविपर्ययोपिकालमूलोज्ञेयः ॥ ३४ ॥ कृतेति भवंतोपिअस्तव त्कृतकृत्याइतिभावः ॥ ३५ ॥ पुनर्युगांतरे मुख्यांगतिंस्वर्गंगंतुं ॥३६॥ एतत्प्रस्थानंश्रेयः ॥ ३७ ॥ ३८ ॥ इतिश्रीमत्पदवाक्यप्र॰चतुर्ध॰गोविंद॰नीलकंठस्य॰भा॰मौसलपर्वणिअष्टमोऽध्यायः ॥८॥

कालएवसमादत्तेपुनरेवयदृच्छया ॥ सएवबलवान्भूत्वापुनर्भवतिदुर्बलः ॥ ३४ ॥ सएवेशश्चभूत्वेहपरैराज्ञाप्यतेपुनः ॥ कृतकृत्यानिचास्त्राणिगतान्यद्ययथा गतं ॥ ३५ ॥ पुनरेष्यंतितेहस्तेयदाकालोभविष्यति ॥ कालोगंतुंगतिंमुख्यांभवतामपिभारत ॥ ३६ ॥ एतच्छ्रेयोहिवोमन्येपरमंभरतर्षभ ॥ वैशंपायन उवाच एतद्वचनमाज्ञायव्यासस्यामिततेजसः ॥ ३७ ॥ अनुज्ञातोययौपार्थोनगरंनागसाह्वयं ॥ प्रविश्यचपुरींवीरःसमासाद्ययुधिष्ठिरं ॥ आचष्टतद्यथा वृत्तंवृष्ण्यंधककुलंप्रति ॥ ३८ ॥ इतिश्रीमहाभारतेशतसाहस्र्यांसंहितायांवैयासक्यांमौसलपर्वणिव्यासार्जुनसंवादेअष्टमोऽध्यायः ॥ ८ ॥ ॥ ७ ॥ मौसलंपर्वसमाप्तं ॥ ॥ ७ ॥ अस्यानंतरंमहाप्रस्थानिकंपर्वभविष्यतितस्यायमाद्यःश्लोकः ॥ जनमेजयउवाच एवंवृष्ण्यंधककुलेश्रुत्वामौ सलमाहवं ॥ पांडवाःकिमकुर्वंततथाकृष्णेदिवंगते ॥ १ ॥

॥ अस्मिन्पर्वणिव्यासोक्तश्लोकसंख्यान्यूनाधिक्यंचेल्लिपिकरप्रमादात्तद्बोध्यं ॥

इदंमौसलपर्वमुंबय्याख्यराजधान्यांगणपतकृष्णाजीत्यभिधानांमुद्रायंत्रालयेमुद्रितं ॥ शकाब्दाः ॥ १७८५ ॥

Digitized by Google

॥ इति श्रीमहाभारते मौसलपर्व समाप्तम् ॥

Digitized by Google

॥ अथ श्रीमहाभारते महाप्रस्थानिकपर्व प्रारभ्यते ॥

Digitized by Google

तेजांसियानिदृष्टानिभूमिष्ठेनत्वयाविभो ॥ वेश्मानिभुविदेवानांपश्यामूनिसहस्रशः ॥ २९ ॥ नारदस्यवचःश्रुत्वाराजावचनमब्रवीत् ॥ देवानामंश्यधर्मात्मा स्वपक्षांश्चैवपार्थिवान् ॥ ३० ॥ शुभंवायदिवापापंभ्रातॄणांस्थानमद्यमे ॥ तदेवप्राप्तुमिच्छामिलोकानन्यान्नकामये ॥ ३१ ॥ राज्ञस्तुवचनंश्रुत्वादेवराजः पुरंदरः ॥ आनृशंस्यसमायुक्तंप्रत्युवाचयुधिष्ठिरं ॥ ३२ ॥ स्थानेस्मिन्वसराजेंद्रकर्मभिर्निर्जितेशुभैः ॥ किंत्वंमानुष्यकंस्नेहमद्यापिपरिकर्षसि ॥ ३३ ॥ सिद्धिं प्राप्तोसिपरमांयथानान्यःपुमान्क्वचित् ॥ नैवतेभ्रातरःस्थानंसंप्राप्ताःकुरुनंदन ॥ ३४ ॥ अद्यापिमानुषोभावःस्पृशतेत्वांनराधिप ॥ स्वर्गोयंपश्यदेवर्षीन् सिद्धांश्चत्रिदिवालयान् ॥ ३५ ॥ युधिष्ठिरस्तुदेवेंद्रमेवंवादिनमीश्वरं ॥ पुनरेवाब्रवीद्धीमानिदंवचनमर्थवत् ॥ ३६ ॥ तैर्विनानोत्सहेवस्तुमिहदैत्यनिबर्हण ॥ गंतुमिच्छामितत्राहंयत्रतेभ्रातरोगताः ॥ ३७ ॥ यत्रसाबृहतीश्यामाबुद्धिसत्त्वगुणान्विता ॥ द्रौपदीयोषितांश्रेष्ठायत्रचैवगताममम ॥ ३८ ॥ इतिश्रीमहाभारतेशतसाहस्र्यांसंहितायांवैयासक्यांमहाप्रस्थानिकेपर्वणियुधिष्ठिरस्वर्गारोहेतृतीयोऽध्यायः ॥ ३ ॥ ॥ ७ ॥ महाप्रस्थानिकंपर्वसमाप्तं ॥ ॥ अतः परंस्वर्गारोहणपर्व ॥ तस्यायमाद्यःश्लोकः ॥ जनमेजयउवाच ॥ स्वर्गंत्रिविष्टपंप्राप्यममपूर्वपितामहाः ॥ पांडवाधार्तराष्ट्राश्चकानिस्थानानिभेजिरे ॥ १ ॥

॥ २९ ॥ यदेवभ्रातॄणांस्थानंतदेवप्राप्तुमिच्छामि ॥ ३० ॥ ३१ ॥ ३२ ॥ ३३ ॥ ३४ ॥ ३५ ॥ ३६ ॥ ३७ ॥ ३८ ॥ इतिमहाप्रस्थानिकेपर्वणिनैलकंठीयेभारतभावदीपेतृतीयोऽध्यायः ॥ ३ ॥

॥ अत्रव्यासोक्ताध्यायश्लोकसंख्यान्यूनाधिक्यचेलिपिकरप्रमादात्तद्बोध्यं ॥

इदंमहाप्रस्थानिकंपर्वमुंबय्याख्यराजधान्यांगणपतकृष्णाजीत्यभिधानांमुद्रायंत्रालयेमुद्रितं ॥ शकाब्दाः ॥ १७८५ ॥

Digitized by Google

॥ इति श्रीमहाभारते महाप्रस्थानिकपर्व समाप्तम् ॥

Digitized by Google

अथ श्रीमहाभारते स्वर्गारोहणपर्व प्रारभ्यते

Digitized by Google

॥ इदंस्वर्गारोहणपर्व मुंबय्याख्यराजधान्यां गणपतकृष्णाजीत्यभिधानां मुद्रायंत्रालये मुद्रितं ॥ शकाब्दाः १७८५ ॥

Digitized by Google

॥ इति श्रीमहाभारते स्वर्गारोहणपर्व समाप्तम् ॥

BIBLIOTHÈQUE NATIONALE